

Belangstelling van vwo'ers voor de bacheloropleiding Klinische Technologie

Rita Kennis
Jos Frietman

Nijmegen, juli 2013

Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt

© 2013 Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt, Nijmegen

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt te Nijmegen.

No part of this book/publication may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Onderzoeksvragen	1
1.3	Opzet van het onderzoek	1
1.4	Leeswijzer	2
2	Kenmerken vwo'ers en belangstelling voor een vervolgopleiding	3
2.1	Beschrijving van de respons	3
2.1.1	Leerjaar en profiel	3
2.1.2	Regionale herkomst	4
2.2	Vervolgrichting en -opleiding na het vwo	4
2.2.1	Niveau van de vervolgopleiding	4
2.2.2	Richting van de vervolgopleiding	5
3	Interesse in de opleiding Klinische Technologie	7
3.1	Interesse in de opleiding	7
3.1.1	Klinische Technologie als mogelijke keuze	8
3.1.2	Kenmerken van de opleiding	11
3.2	Bekendheid van andere opleidingen en verschil met Klinische Technologie	14
3.3	Landelijke belangstelling in de opleiding Klinische Technologie en raming van de jaarlijkse instroom	16
4	Samenvattende conclusies	19
	Bijlage 1 – Extra tabellen behorend bij hoofdstuk 2	21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Klinische technologie is in de gezondheidszorg een veld in opkomst. Zowel in de diagnose als in de behandeling is een trend zichtbaar waarin een belangrijke rol voor technologie is weggelegd. Denk bijvoorbeeld aan complexe medische apparatuur of robotchirurgie. Het is belangrijk dat de artsen die met deze apparatuur moeten werken, weten hoe deze apparaten werken, zodat resultaten op de juiste manier geïnterpreteerd worden. De TU Delft, de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Universiteit Leiden hebben daarom het voornemen een bacheloropleiding Klinische Technologie aan te gaan bieden. Om na te gaan of er onder vwo-scholieren belangstelling bestaat voor een dergelijke opleiding, hebben de drie universiteiten aan het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt (KBA Nijmegen) gevraagd daar onderzoek naar te doen.

1.2 Onderzoeksvragen

In het onderzoek staat de volgende vraag centraal: In welke mate hebben vwo-scholieren belangstelling voor de beoogde universitaire bacheloropleiding Klinische Technologie van de TU Delft, de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Universiteit Leiden?

Interesse in de opleiding wordt in het onderzoek aan diverse determinanten van het studiekeuzeproces gerelateerd, zoals preferenties (m.b.t. inhoud en opzet van de studie), motieven (interesse in het vakgebied) en restricties (kosten, afstand tot opleidingslocaties).

1.3 Opzet van het onderzoek

Eerste fase: voorbereiding van het veldwerk

Als eerste onderzoeksactiviteit is een vragenlijst opgesteld, die is gebruikt om de belangstelling van vwo-scholieren met een natuurprofiel¹ voor de opleiding Klinische Technologie in kaart te brengen. Tevens is in deze fase in overleg met de opdrachtgever bepaald uit welk geografisch gebied de scholieren uit de responsgroep afkomstig moeten zijn en hoe de verdeling van vwo-scholieren uit leerjaren 4, 5 en 6 in de responsgroep eruit moet zien.

Tweede fase: gegevens verzamelen

De gegevens zijn verzameld via een webbased enquête. Hiervoor is gebruik gemaakt van het grootste jongerenpanel van Nederland: jijbentbelangrijk.nl. Via dit panel is de vragenlijst voorgelegd aan een steekproef van 900 vwo-scholieren.

Derde fase: gegevens analyseren en rapportage

In deze fase is met behulp van de verzamelde gegevens de onderzoeksvraag beantwoord. In voorliggende rapportage wordt daarvan verslag gedaan.

---

¹ Natuur en Techniek met biologie of Natuur en Gezondheid met Wiskunde B en Natuurkunde

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt eerst de respons beschreven en wordt ingegaan op een aantal achtergrondkenmerken van de leerlingen, waaronder de wensen ten aanzien van een vervolgopleiding. Hoofdstuk 3 gaat in op de mate waarin de vwo'ers interesse tonen in de opleiding Klinische Technologie. In hoeverre wordt de opleiding interessant gevonden? En wát zijn aspecten die door de leerlingen het meest gewaardeerd worden? Op basis van deze uitkomsten wordt de landelijke interesse in de opleiding in kaart gebracht en kan een raming van de instroombehoefte gemaakt worden. De rapportage sluit af met de belangrijkste conclusies in hoofdstuk 4.

2 Kenmerken vwo'ers en belangstelling voor een vervolgopleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de vwo'ers die de vragenlijst hebben ingevuld (de responsgroep): uit welke leerjaren zijn de leerlingen afkomstig, welk profiel volgen zij en waar komen ze vandaan? In het tweede deel van dit hoofdstuk wordt van de responsgroep ook in kaart gebracht wat zij na het vwo willen gaan doen. Daarmee kan de interesse van leerlingen in de opleiding Klinische Technologie – die in hoofdstuk 3 wordt beschreven – in perspectief worden geplaatst.

2.1 Beschrijving van de respons

2.1.1 Leerjaar en profiel

In juni 2013 zijn 900 vwo-4, vwo-5 en vwo-6 leerlingen met een natuurprofiel via het jongerenpanel *jijbentbelangrijk.nl* benaderd om mee te werken aan een online enquête over hun interesse voor de opleiding Klinische Technologie. In totaal hebben 333 jongeren aan het onderzoek meegewerkt (37 procent), waarvan meer meisjes (57 procent) dan jongens (43 procent). Landelijk is het aantal jongens binnen de natuurprofielen op het vwo ongeveer gelijk iets groter (52 procent) dan het aandeel meisjes (48 procent)². Dat betekent dat meisjes in de responsgroep zijn oververtegenwoordigd.

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de leerjaren waarin de jongeren zitten en het profiel dat zij volgen.

Tabel 2.1 – Leerjaar en profiel van de jongeren (%)

	VWO-4	VWO-5	VWO-6	Totaal
Natuur en Gezondheid (NG)	36%	32%	27%	32%
Natuur en Techniek (NT)	17%	14%	14%	15%
Combinatie NG/NT	47%	54%	60%	53%
Totaal N (=100%)	92	162	79	333

Tabel 2.1 laat zien dat meer dan de helft van de leerlingen een combinatie van de profielen NT en NG volgt. Circa een derde van de leerlingen volgt het profiel NG en 15 procent het profiel NT. Opvallend is dat leerlingen uit de hogere leerjaren vaker een combinatie van de profielen NT/NG volgen en minder vaak het profiel NG.

Landelijk volgt 33 procent van de vwo-leerlingen uit klas 4-6 met een natuurprofiel een combinatie van de profielen NT en NG; 37 procent heeft het pakket NG en 30 procent NT. Ook daar is zichtbaar dat leerlingen uit vwo-6 vaker het gecombineerd profiel NT/NG volgen dan alleen NT

2 Bron: CBS

of NG.³ Geconcludeerd kan worden dat leerlingen met het profiel NT in de responsgroep zijn ondervertegenwoordigd en leerlingen die beide profielen doen oververtegenwoordigd.

De beoogde opleiding Klinische Technologie heeft als instroomeis dat de leerlingen op het vwo de vakken Biologie, Wiskunde B en Natuurkunde moeten hebben gevolgd. Leerlingen in de steekproef zijn op deze vakkeneis geselecteerd. Dat gegeven is een mogelijke verklaring voor het relatief veel voorkomen van een combinatieprofiel in de responsgroep.

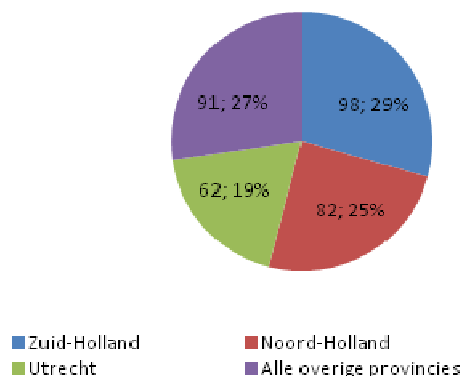
2.1.2 Regionale herkomst

De 333 jongeren zijn afkomstig uit heel Nederland (zie tabel 2.2 en figuur 2.1). Wel is gekozen een relatief grote groep jongeren uit de Randstad (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht) te bevragen, omdat een relatief groot deel van de instroom van eerstejaars studenten op de TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam en Universiteit Leiden afkomstig is uit de eigen en omliggende provincies.

Tabel 2.2 – Provincie waarin jongeren wonen (%)

Provincie	Percentage
Zuid-Holland	29%
Noord-Holland	25%
Utrecht	19%
Alle overige provincies	27%
Totaal N (= 100%)	333

Figuur 2.1 – Provincie waar jongeren wonen (N en %)

2.2 Vervolrichting en -opleiding na het vwo

2.2.1 Niveau van de vervolgopleiding

Het overgrote deel van de leerlingen (85 procent) wil na het afronden van het vwo verder studeren op de universiteit, zo'n 8 procent wil naar het hbo en 7 procent is nog niet zeker van het niveau van de vervolgopleiding. Landelijke cijfers laten zien dat uiteindelijk ongeveer 86 procent van de vwo-leerlingen voor een universitaire opleiding kiest.⁴

Leerlingen uit de vierde klas zijn logischerwijs nog vaker onzeker over hun keuze voor het hbo of wo. Ongeveer één op de tien leerlingen uit vwo-4 weet nog niet of zij na het vwo naar het hbo of naar de universiteit willen, ten opzichte van 4 procent van de vwo-6-leerlingen.

Leerlingen met het profiel Natuur en Gezondheid zeggen minder vaak dan leerlingen met andere profielen dat zij na het vwo naar de universiteit willen. Het gaat om ongeveer 80 procent van de jongeren ten opzichte van 86 tot 88 procent van de jongeren met andere profielen. De leerlingen met het profiel Natuur en Gezondheid geven vaker aan naar het hbo te willen (11 pro-

3 Bron: DUO

4 Bron: CBS

cent) of nog geen keuze voor hbo of universiteit te hebben gemaakt (9 procent). Landelijke cijfers liggen daarmee in lijn: in 2012 heeft 16 procent van de leerlingen Natuur en Gezondheid voor een hbo-opleiding gekozen, ten opzichte van 8-9 procent van de leerlingen met de profielen Natuur en Techniek of gecombineerd NT/NG.⁵

2.2.2 Richting van de vervolgopleiding

Leerlingen uit de verschillende leerjaren verschillen in de mate waarin zij al een beeld hebben van de opleiding die ze willen volgen. In de regel hebben vwo-6 leerlingen hun keuze al gemaakt, terwijl dit bij vwo-4 en vwo-5 leerlingen veel minder vaak het geval is. Zo is 22 procent van de vwo-4-leerlingen nog erg onzeker over zijn/haar studiekeuze, 12 procent van de vwo-5 leerlingen en maar 3 procent vwo-6-leerlingen. Tabel 2.3 geeft een overzicht.

Tabel 2.3 – Zekerheid van vwo-leerlingen over studiekeuze (%)

	VWO-4	VWO-5	VWO-6	Totaal
Heeft keuze gemaakt	19%	30%	77%	38%
Weet ongeveer welke keuze hij/zij zal maken (twijfel tussen enkele opleidingen)	27%	36%	17%	29%
Weet de richting, maar nog niet de opleiding	33%	23%	4%	21%
Weet nog niet welke opleidingsrichting of vervolgopleiding hij/zij gaat kiezen	22%	12%	3%	12%
Totaal N (=100%)	92	162	79	333

Gevraagd naar de richting van de vervolgopleiding, geven de meeste leerlingen (ca. 80 procent) aan voor een richting te willen kiezen die past bij het profiel dat zij volgen, zoals Gezondheid/sport, Natuur(wetenschappen)/wiskunde en/of Techniek. Ondanks het natuurprofiel van alle leerlingen geeft ook 17 procent van de jongeren aan een opleiding in een andere richting te willen volgen dan Gezondheid, Natuur of Techniek. Ongeveer 3 procent van de jongeren heeft nog geen idee (zie bijlage 1, tabel B1 voor de richtingen).

De opleiding Klinische Technologie past binnen de richting Gezondheid/sport. Leerlingen met het profiel Natuur en Gezondheid geven vaker (65 procent) dan leerlingen met het profiel Natuur en Techniek (46 procent) of een combinatieprofiel (51 procent) aan dat zij een opleiding in de richting van Gezondheid/sport willen doen. Toch noemen ook leerlingen met het profiel NT of NT/NG de richting Gezondheid/sport het meest. Tabel 2.4 laat dit zien.

5 Bron: DUO

Tabel 2.4 – Gewenste richting vervolgopleiding (%), naar profiel

richting	NT	NG	NT/NG
Gezondheid / sport	46%	65%	51%
Natuur / natuurwetenschappen / wiskunde	42%	20%	46%
Techniek (waaronder IT)	42%	9%	31%
Totaal aantal respondenten (N)	50	106	177

* Er konden meerdere antwoorden worden aangekruist. De percentages tellen daarom op tot meer dan 100 procent.

Van de leerlingen die aangeven een studie in de richting van de gezondheidswetenschappen of natuurwetenschappen te willen doen zegt circa 70 procent een opleiding in de richting van Geneeskunde/farma⁶ te willen volgen (N = 170).⁷ In totaal geven 103 leerlingen aan Geneeskunde te willen gaan studeren. Op grote afstand volgen Biomedische wetenschappen (35x) en Tandheelkunde (27x). In totaal 15 leerlingen geven aan Technische Geneeskunde te willen gaan studeren.

6 Hieronder vallen de richtingen geneeskunde, technische geneeskunde, tandheelkunde, biomedisch en farma

7 Zie bijlage 1, tabel B2 voor alle richtingen

3 Interesse in de opleiding Klinische Technologie

In dit hoofdstuk wordt de interesse van leerlingen in de opleiding Klinische Technologie beschreven. Er wordt onder meer bekeken welke kenmerken van de opleiding het meest aantrekkelijk worden gevonden en hoe groot de landelijke interesse in de opleiding is. Het hoofdstuk sluit af met een raming van de jaarlijkse instroom in de opleiding Klinische Technologie.

3.1 Interesse in de opleiding

In het onderzoek zijn aan de vwo'ers vragen gesteld over hun mogelijke interesse in de opleiding Klinische Technologie, oordeel over kenmerken van die opleiding en verschillen die zij zien tussen deze opleiding en een aantal andere (concurrerende) universitaire studies. Voorafgaand aan die vragen is de volgende – door de drie universiteiten aangeleverde – beschrijving van de opleiding Klinische Technologie aan hun voorgelegd.

De Technische Universiteit Delft (TU Delft), de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) en de Universiteit Leiden willen gezamenlijk een bacheloropleiding Klinische Technologie aanbieden. Het grootste deel van de colleges (ongeveer 70%) zal op de TU Delft worden gegeven. Specifieke practica en medische vaardigheden worden gegeven in beide universitaire ziekenhuizen (Leiden en Rotterdam).

Het vakgebied

Het gebruik van technologie wordt steeds belangrijker in de gezondheidszorg. Voorbeelden zijn complexe medische apparatuur om een diagnose te kunnen stellen (bv. MRI) of het gebruik van robots bij operaties. Daardoor ontstaat er behoefte aan professionals die op het grensvlak van techniek en zorg kunnen opereren. Deze mensen worden Klinisch Technologen genoemd. Zij hebben kennis van het functioneren van het menselijk lichaam en van de medische technologie en ze zijn in staat om hun kennis in samenwerking met een medisch specialist toe te passen door zelfstandig medisch-technische handelingen bij patiënten uit te voeren. Wanneer je in een ziekenhuis werkt zal door de behandelend arts jouw expertise worden gevraagd rondom patiënten waarbij geavanceerde technologie moet worden gebruikt.

Als klinisch technoloog kun je verbeterde technologie inzetten in de praktijk, nieuwe technologische therapieën ontwikkelen en specifieke technisch-medische handelingen uitvoeren.

De Klinisch Technoloog is dus een technisch medisch specialist met een specifieke expertise op deelgebieden van de geneeskunde, de technische wetenschappen en de informatica. Daarmee onderscheid het vakgebied zich van geneeskunde, waar veel minder aandacht is voor de technische wetenschappen en de informatica.

De opleiding

In de opleiding leer je de basiskennis op het gebied van techniek en geneeskunde. Ook leer je vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, medisch-technische handelingen en communicatieve vaardigheden gericht op contact met medisch specialisten en patiënten.

De opleiding is bedoeld voor studenten met een vwo-diploma die het profiel Natuur en Techniek (met biologie) of Natuur en Gezondheid (met natuurkunde en wiskunde B) hebben gevolgd.

Carrièreperspectief

De bacheloropleiding duurt drie jaar. Hierna kun je doorstromen naar de masteropleiding *Clinical Technology* die ook door de TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam en Universiteit Leiden aangeboden zal gaan worden. Via een schakelprogramma is het ook mogelijk om door te stromen naar de masteropleiding *Biomedical engineering* (TU Delft) of de masteropleiding *Geneeskunde* (Universiteit Leiden, Universiteit Rotterdam). Je kan ook zonder schakelprogramma door stromen naar de master *Technical Medicine* op de Universiteit Twente. Na het behalen van je masterdiploma zul je naar verwachting in één van de volgende vijf branches/beroepen terecht komen:

1. in de patiëntenzorg (ziekenhuis) als klinisch technoloog die deel uitmaakt van een multidisciplinair behandelteam;
2. in een zorginstelling op een technisch-klinische functie (bijvoorbeeld in het kader van de aanschaf en effectieve introductie van nieuwe medische apparatuur)
3. in de industrie als verbinder tussen de ontwerpers en de artsen;
4. in de patiëntenzorg als (technisch geschoolde) arts; dit betreft die studenten die doorstromen naar de master geneeskunde;
5. als onderzoeker bij een kennisinstelling of de industrie.

Het beroep klinisch technoloog is nog heel nieuw en daarom is de behoefte aan deze mensen moeilijk te voorspellen. Wel is duidelijk dat er in de industrie zeker behoefte is aan technisch geschoolde mensen met medische kennis. Ook is er steeds meer behoefte aan artsen met een technisch profiel. Relatief veel afgestudeerden van de opleiding *Technische Geneeskunde* (vergelijkbare opleiding als *Klinische Technologie*) gaan promoveren. Zij schrijven een proefschrift en doen onderzoek.

3.1.1 Klinische Technologie als mogelijke keuze

De combinatie van technologie en geneeskunde staat centraal in de te ontwikkelen bacheloropleiding *Klinische Technologie*. Circa 16 procent noemt de opleiding een ‘zeker interessante’ optie. Nog eens 41 procent noemt het een ‘mogelijk interessante’ optie. De overige leerlingen zijn niet geïnteresseerd. Tabel 3.1 geeft een overzicht.

Tabel 3.1 – Interesse in de bacheloropleiding Klinische Technologie

	Procent
Zeker interessant	16%
Mogelijk interessant	41%
Waarschijnlijk niet interessant	33%
Zeker niet interessant	9%
Totaal N (=100%)	333

Een interesse in de opleiding betekent niet automatisch dat de leerling ook geïnteresseerd is om daadwerkelijk de keuze voor de opleiding te willen maken. Tabel 3.2 geeft een overzicht van hoe groot de kans is dat leerlingen voor de opleiding zouden willen kiezen.

Tabel 3.2 – Kans op opleidingskeuze voor Klinische Technologie

	Procent
Heel groot	2%
Groot	12%
Niet groot, maar ook niet klein	35%
Klein	29%
Heel klein	22%
Totaal N (=100%)	333

In totaal 14 procent van de leerlingen zegt de kans heel groot of groot te achten dat ze voor de opleiding Klinische Technologie zouden kiezen. De overige leerlingen noemen de keuze niet groot/niet klein (35 procent) of klein/heel klein (51 procent).

In tabel 3.3 is de interesse van leerlingen afgezet tegen de kans om voor de opleiding te kiezen. Op deze manier ontstaat een totaalplaatje.

Tabel 3.3 – Kans op opleidingskeuze voor Klinische Technologie, afgezet tegen interesse voor de opleiding (%)

Kans	Interesse				Totaal
	Zeker interessant	Mogelijk interessant	Vaarschijnlijk niet interessant	Zeker niet interessant	
Heel groot	0,9%	0,3%	0,3%	0,0%	5 (2%)
Groot	7,2%	4,8%	0,3%	0,0%	41 (12%)
Niet groot, maar ook niet klein	6,3%	22,2%	6,3%	0,3%	117 (35%)
Klein	1,2%	10,8%	15,0%	1,8%	96 (29%)
Heel klein	0,6%	3,3%	11,1%	7,2%	74 (22%)
Totaal aantal respondenten	54 (16%)	138 (41%)	110 (33%)	31 (9%)	333 (100%)

Het wekt geen verbazing dat leerlingen die de opleiding zeker of mogelijk interessant vinden ook vaker de kans (heel) groot achten dat zij daadwerkelijk voor de opleiding gaan kiezen. In totaal 13 procent van de leerlingen (44 van de 333 leerlingen) geeft aan dat zij de opleiding zeker of mogelijk interessant vinden en dat de kans om daadwerkelijk voor de opleiding te kiezen heel groot of groot is (gemarkeerd vlak in tabel 3.3). We noemen deze groep leerlingen in het vervolg van deze rapportage de *potentieelgroep*.

Tabel 3.3 laat ook zien dat een deel van de leerlingen, die de opleiding zeker of mogelijk interessant vinden, de kans om daadwerkelijk voor de opleiding te kiezen niet (heel) groot achten. Het gaat vooral om leerlingen die de kans niet groot maar ook niet klein achten. Uit reacties van de leerlingen zijn enkele patronen zichtbaar. Allereerst gaat het vaak om leerlingen die brede

interesses hebben en nog niet precies weten wat ze willen gaan doen. Voor een ander deel betreft het leerlingen die zich al hebben ingeschreven voor een andere opleiding. Weer andere leerlingen geven aan liever ‘reguliere’ geneeskunde te willen studeren, maar klinische technologie ook interessant te vinden. Voor een klein aantal leerlingen speelt de locatie of het carrièreperspectief een rol in hun argumentatie dat zij de kans (heel) klein of niet groot/niet klein achten dat zij voor de opleiding zouden kiezen.

In de volgende alinea’s wordt dieper ingegaan op de rol die achtergrondkenmerken spelen in de interesse voor de opleiding en de kans dat leerlingen voor de opleiding Klinische Technologie kiezen.

Achtergrondkenmerken in relatie tot interesse en kans op volgen opleiding Klinische Technologie

Het *leerjaar* waar de leerlingen uit afkomstig zijn, heeft geen invloed op de interesse in de opleiding Klinische Technologie, maar heeft wél effect op de kans die leerlingen achten om voor de opleiding Klinische Technologie te kiezen. Zo is zichtbaar dat vwo-4 leerlingen vaker dan leerlingen uit de andere leerjaren de kans groot achten om voor de opleiding te kiezen (21 procent versus 9 procent). Bij vwo-6-leerlingen is vooral goed zichtbaar dat zij de kans veel vaker heel klein achten dat ze voor de opleiding gaan kiezen (41 procent versus 12 en 19 procent). Tabel 3.4 geeft de verdeling naar leerjaar weer.

Tabel 3.4 – Kans op keuze voor Klinische Technologie, per leerjaar (%)

Kans	Vwo-4	Vwo-5	Vwo-6	Totaal
Heel groot	1%	1%	4%	2%
Groot	21%	9%	9%	12%
Niet groot, maar ook niet klein	47%	36%	20%	35%
Klein	20%	35%	27%	29%
Heel klein	12%	19%	41%	22%
Totaal N (= 100%)	92	162	79	333

De verschillen in kans voor de verschillende leerjaren lijken verklaarbaar door andere factoren. Bij vwo-4-leerlingen lijkt het percentage bij de kans ‘groot’ een overschatting. Mogelijk achten deze leerlingen de kans nu weliswaar (heel) groot, maar hebben zij gelijktijdig ook vaak interesses in andere vakgebieden. Bij vwo-6-leerlingen is zichtbaar dat hun inschatting van de kans beïnvloed is door reeds gemaakte keuzes: vaak hebben ze zich al ingeschreven bij een andere vervolgopleiding. Ondanks dat is gevraagd de vragenlijst in te vullen alsof de leerling zijn keuze nog moet maken, is het de vwo-6-leerlingen vaak niet gelukt hun reeds gemaakte keuze te negeren in de vraag naar de kans op het willen volgen van de opleiding Klinische Technologie.

Naast het leerjaar is ook het *profiel* dat leerlingen volgen van invloed. Leerlingen met het profiel Natuur en Techniek of een gecombineerd profiel vinden de opleiding vaker zeker of mogelijk interessant dan leerlingen met het profiel Natuur en Gezondheid. Ook achten zij vaker de kans (heel) groot dat ze voor de opleiding gaan kiezen. Onderstaande tabel geeft per profiel weer welk deel van de leerlingen behoort tot de potentieelgroep.

Tabel 3.5 – Leerlingen die behoren tot potentieelgroep, per profiel (%)

Profiel	%
Natuur en Techniek	22%
Natuur en Gezondheid	9%
Natuur en Techniek/Natuur en Gezondheid	13%
Totaal N (= 100%)	44

Verderop in dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op de voorkeur van leerlingen met verschillende profielen en wordt bekeken welke aspecten van de opleiding leerlingen met een NG-profiel minder interessant vinden.

De *regio* waaruit de leerlingen afkomstig zijn, speelt geen rol in de interesse voor de opleiding, maar is wel van invloed op de kans op het willen volgen van de opleiding Klinische Technologie. In het algemeen geldt: hoe groter de afstand tot Delft/Rotterdam/Leiden, hoe kleiner leerlingen de kans achten voor de opleiding kiezen. Zo behoort 16 procent van de leerlingen uit de omliggende provincies⁸ tot de potentieelgroep, ten opzichte van 6 procent van de leerlingen uit de rest van Nederland. Een mogelijke verklaring is de afstand van de woonplaats van de leerling tot de opleiding. Dat komt ook naar voren uit de toelichting van enkele leerlingen: *'ik wil absoluut niet in de Randstad gaan studeren'*. De afstand lijkt ook voor wel geïnteresseerde leerlingen een rol te spelen: *'Ik wil geneeskunde doen en zal daarvoor gaan loten. De kans is dat dat niks wordt, en als alternatief zou dit een hele mooie opleiding zijn [...] Een nadeel voor mij is dat het alleen in de regio Rotterdam gegeven wordt en ik kom zelf uit de Achterhoek...Misschien iets voor Twente of in Nijmegen??'*

Tot slot zien we ook verschillen tussen *jongens en meisjes*. Jongens behoren vaker tot de potentieelgroep dan meisjes. Het verschil tussen jongens en meisjes lijkt echter voor een groot deel verklaarbaar door de verschillende profielkeuzes van jongens en meisjes: jongens doen veel vaker het profiel Natuur en Techniek dan meisjes.

Samengevat is de interesse en kans op het volgen van de opleiding (iets) groter onder:

- Leerlingen met het profiel NT of NT/NG
- Leerlingen uit de omliggende provincies (Randstad)

3.1.2 Kenmerken van de opleiding

Naast de interesse in de opleiding is ook gevraagd naar wat de leerlingen van specifieke kenmerken van de opleiding vinden. In tabel 3.6 is het oordeel van de leerlingen over diverse kenmerken van de opleiding gepresenteerd. Naast een percentageverdeling voor de totale groep, geeft de tabel ook de gemiddelde scores weer voor twee subgroepen: de potentieelgroep (N = 44) en de overige leerlingen (N = 289). Deze score varieert van minimaal 1 tot maximaal 4 en geeft weer hoe positief leerlingen zijn: heel negatief (score = 1), negatief (score = 2), positief (score = 3) en heel positief (score = 4).

⁸ Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht

Tabel 3.6 – Oordeel over kenmerken van de opleiding Klinische Technologie, totaal en naar subgroep

Kenmerken van de opleiding Klinische Technologie (gepresenteerd als stellingen)	Totale groep (%) (N = 333)				Gem. score (1-4)	
	Zeer negatief	Nega- tief	Posi- tief	Zeer positief	Potentieel groep (N = 44)	Overige leerlingen (N=289)
Dat de opleiding een combinatie is van geneeskunde en techniek	2%	13%	55%	31%	3,6	3,1
Dat je op een geïntegreerde manier onderwijs krijgt in de vakgebieden technologie en geneeskunde	1%	6%	68%	25%	3,5	3,1
Dat je kennis opdoet van de biologie (de bouwstenen en de werking) van de verschillende organen in het menselijk lichaam op medisch technische wijze (bv. dat het hart gezien kan worden als een pomp die bloed rondpompt)	1%	9%	56%	35%	3,4	3,2
Dat je leert hoe medische apparatuur in elkaar zit aan de hand van natuurkundige, elektronische en mechanische principes (bv. een röntgenapparaat, een pacemaker of een heupprothese)	3%	17%	56%	23%	3,3	3,0
Dat je leert hoe je metingen bij een patiënt moet interpreteren (zodat de meest relevante behandeling gekozen wordt), waarbij je rekening houdt met het feit dat apparaten zelf ook een storing kunnen geven op de meting.	2%	10%	65%	23%	3,3	3,1
Dat je na de bachelor ook een masteropleiding Clinical Technology kan volgen (aan de TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam en Universiteit Leiden)	1%	8%	71%	20%	3,4	3,0
Dat je na de bachelor ook toegang hebt tot andere masteropleidingen (evt. na schakelprogramma)	0%	4%	55%	40%	3,6	3,3
Dat de klinische technologie een nieuw vakgebied is	1%	19%	66%	14%	3,2	2,9
Dat de universiteiten in Delft, Rotterdam en Leiden veel samenwerken op het gebied van Techniek en Gezondheid ('Medical Delta') en je als student daarom in aanraking komt met de nieuwste ontwikkelingen in het vakgebied van de Klinische	1%	5%	60%	34%	3,6	3,2
Dat veel mensen na deze opleiding een baan vinden waarin ze onderzoek doen	1%	14%	52%	33%	3,3	3,1
Dat de opleiding qua locatie in de Randstad zit	5%	17%	56%	23%	3,2	2,9
Dat je in drie verschillende steden les krijgt: in Rotterdam, Delft en Leiden	16%	49%	27%	8%	2,8	2,2
Dat het een universitaire opleiding is (dus geen hbo)	1%	8%	43%	49%	3,5	3,4
Dat je op de TU Delft de mogelijkheid hebt om naast je opleiding een talentenprogramma (honours programme) te volgen om zo nog meer uit je studie te halen (werkt met toelatingseisen)	1%	10%	60%	30%	3,4	3,2

De tabel laat zien dat de gemiddelde score op de meeste stellingen in beide onderscheiden groepen hoger dan 3 is. Dat betekent dat de meeste stellingen gemiddeld als positief tot zeer positief beoordeeld worden. Dat komt ook goed naar voren in de percentageverdeling.

Leerlingen die tot de potentieelgroep behoren zijn op alle stellingen positiever dan leerlingen die niet tot deze groep behoren. Toch zijn ook deze overige leerlingen vaak positief; op 11 van de 14 stellingen scoren zij hoger dan 3. Het lijkt erop dat de meeste leerlingen de opleiding niet perse oninteressant vinden, maar andere opleidingsrichtingen nog interessanter te vinden: *'Er zijn ook veel andere leuke opties'* of *'Het leek me wel interessant, maar mijn passie ligt ergens anders'*.

De grootste verschillen in gemiddelde scores tussen de potentieelgroep en de overige leerlingen zijn zichtbaar bij stellingen die betrekking hebben op de inhoud van de opleiding. Het zijn tevens de stellingen waar de potentieelgroep het meest positief over oordeelt. Het gaat om de stellingen over de combinatie van geneeskunde en techniek, de geïntegreerde manier van onderwijs op de gebieden geneeskunde en technologie en de samenwerking in de *Medical Delta*.

Daarnaast scoort de potentieelgroep ook 0,6 punt hoger op de stelling dat je in drie verschillende steden les krijgt. Tegelijkertijd echter, wordt deze stelling in beide groepen het minst positief beoordeeld. Tabel 3.7 geeft een percentageverdeling voor beide subgroepen op deze stelling.

Tabel 3.7 – Oordeel over kenmerk van onderwijs in drie steden, voor twee subgroepen (%)

<i>Dat je in drie verschillende steden les krijgt: in Rotterdam, Delft en Leiden</i>	<i>Zeer negatief</i>	<i>Negatief</i>	<i>Positief</i>	<i>Zeer positief</i>	<i>N (= 100%)</i>
Potentieelgroep	7%	32%	39%	23%	44
Overige leerlingen	17%	52%	25%	6%	289

Tabel 3.7 laat zien dat de potentieelgroep veel vaker positief of zeer positief oordeelt over de stelling dan de overige leerlingen. Zo is 62 procent van de leerlingen uit de potentieelgroep (zeer) positief en maar 31 procent van de overige leerlingen. Uit reacties van leerlingen die negatief oordelen over deze stelling komt naar voren dat ze het lastig of onhandig vinden om te reizen tussen de verschillende locaties.

Hoewel de potentieelgroep in meerderheid positief is over de stelling, wordt dit specifieke kenmerk van de opleiding het minst positief van alle stellingen beoordeeld. In de communicatie richting studiekeziers lijkt het van belang om duidelijk uit te leggen hoe dit punt in praktijk wordt uitgewerkt (bijvoorbeeld maar enkele keren per jaar naar een andere locatie, of elke week?).

Achtergrondkenmerken van de leerling in relatie tot oordeel over de opleiding

Eerder in deze paragraaf kwamen we al tot de conclusie dat leerlingen met het profiel NT en leerlingen die woonachtig zijn in de regio van de drie universiteiten (Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht) in het algemeen vaker tot de potentieelgroep behoren dan andere leerlingen. Het is interessant om nader te bekijken of specifieke kenmerken van de opleiding door leerlingen met een bepaalde achtergrond (in termen van profiel, woonplaats) positiever worden beoordeeld dan andere leerlingen.

De technologische kant van de opleiding Klinische Technologie lijkt voor leerlingen met het profiel Natuur en Gezondheid wat minder interessant te zijn dan voor andere leerlingen. Dat is zowel zichtbaar als we de totale groep bekijken, maar ook als wordt ingezoomd op de potentieelgroep. Het is tevens terug te zien in de toelichting van leerlingen. Circa 20 procent van de leerlingen met het profiel NG geeft aan dat de geneeskundige kant van de opleiding wel hun interesse heeft, maar de technologische kant niet: *‘Geneeskunde vind ik het meest interessant, de techniek daarachter trekt mij minder. Ik ben vooral geïnteresseerd in het menselijk lichaam’*. Het gaat hier wel om een relatief verschil, want ook de leerlingen met het profiel NG oordelen in het algemeen positief over de combinatie geneeskunde/techniek.

Eerder is al gezegd dat de regio waaruit de leerlingen afkomstig zijn geen rol speelt in de interesse voor de opleiding, maar wel van invloed is op de kans op het willen volgen van de opleiding. Eenzelfde beeld komt naar voren in het oordeel over de verschillende kenmerken: op inhoudelijke kenmerken van de opleiding zijn geen verschillen zichtbaar tussen leerlingen uit verschillende regio's, maar er is wel discrepantie zichtbaar op de stelling die betrekking heeft op de locatie van de opleiding. Tabel 3.8 laat dat zien.

Tabel 3.8 – Oordeel over de locatie van de opleiding, naar woonprovincie (%)

<i>Dat de opleiding qua locatie in de Randstad zit</i>	<i>Zeer negatief</i>	<i>Negatief</i>	<i>Positief</i>	<i>Zeer positief</i>	<i>N (=100%)</i>
Zuid-Holland	-	2%	57%	41%	98
Noord-Holland	5%	17%	60%	18%	82
Utrecht	2%	23%	65%	11%	62
Overige provincies	11%	31%	44%	14%	91

Van alle leerlingen uit Zuid-Holland oordeelt 98 procent positief of zeer positief over de locatie. Leerlingen uit Noord-Holland en Utrecht zijn iets minder vaak positief (resp. 78 en 76 procent) en leerlingen uit de overige provincies zijn het minst over de locatie te spreken (58 procent (zeer) positief). Zoomen we in op de potentieelgroep, dan zijn de verschillen kleiner: afhankelijk van de woonprovincie is 78-94 procent van de leerlingen positief of zeer positief over de locatie, maar leerlingen uit Zuid Holland zijn wel veel vaker *zeer* positief dan leerlingen uit de overige provincies.

3.2 Bekendheid van andere opleidingen en verschil met Klinische Technologie

Naast hun belangstelling voor de opleiding Klinische Technologie, is de vwo'ers ook gevraagd naar de mate waarin zij zes min of meer vergelijkbare of concurrerende universitaire opleidingen kennen.

Het blijkt dat de meeste studenten wel eens van de opleidingen hebben gehoord, maar vaak alleen van naam. De opleiding Geneeskunde, die door acht universiteiten wordt aangeboden, is relatief het best (inhoudelijk) bekend, de opleidingen Technische Geneeskunde en Medische Natuurwetenschappen zijn het slechts bekend (zie tabel 3.9).

Tabel 3.9 – Vergelijkbare of concurrerende opleidingen met Klinische Technologie en het aandeel studenten dat die opleidingen kent (%), N=333

<i>Opleidingen</i>	<i>Kent de opleiding en weet wat die inhoudt</i>	<i>Kent de opleiding alleen van naam</i>	<i>Nooit van gehoord</i>
Technische Geneeskunde	23	36	41
Geneeskunde	91	7	2
Biomedische Technologie	25	43	32
Life Science and Technology	26	54	21
Medische Natuurwetenschappen	14	46	40
Biomedische Wetenschappen	55	34	11

Vwo'ers, die weten wat de opleidingen in tabel 3.9 inhouden, is ook gevraagd te beoordelen in hoeverre de opleidingen verschillen van de opleiding Klinische Technologie. Biomedische Wetenschappen verschilt volgens hen het sterkst met Klinische Technologie, gevolgd door Geneeskunde en Life Science and Technology (zie tabel 3.10). Technische Geneeskunde en Medische Natuurwetenschappen verschillen volgens de leerlingen die deze opleidingen ook inhoudelijk kennen het minst van de opleiding Klinische Technologie.

Tabel 3.10 – Mate waarin volgens vwo'ers* andere universitaire opleidingen verschillen van de opleiding Klinische Technologie (%)

	Heel sterk	Beetje	Nauwelijks	Niet	Weet niet	N (=100%)
Technische Geneeskunde	7%	68%	16%	5%	4%	76
Geneeskunde	39%	53%	2%	-	6%	303
Biomedische Technologie	21%	61%	15%	-	4%	82
Life Science and Technology	36%	44%	13%	1%	6%	86
Medische Natuurwetenschappen	13%	51%	23%	-	13%	47
Biomedische Wetenschappen	45%	41%	8%	-	7%	184

* Het betreft hier uitsluitend de vwo'ers die aangeven te weten wat deze opleidingen inhouden; zie tabel 3.9.

De opleiding Geneeskunde is de meest bekende en meest populaire concurrent. Bijna alle leerlingen kennen de opleiding inhoudelijk en 40 procent noemt het ook een zeker interessante mogelijke vervolgopleiding. De – volgens leerlingen – meest concurrerende opleidingen Technische Geneeskunde en Medische Natuurwetenschappen worden door veel minder leerlingen zeker interessant gevonden. Het gaat in beide gevallen om ruim 10 procent van de leerlingen. Tabel 3.11 geeft dit weer voor deze drie opleidingen

Tabel 3.11 – Interesse van vwo'ers* in drie andere universitaire opleidingen (%)

	Zeker interessant	Mogelijk interessant	Waarschijnlijk niet interessant	Zeker niet interessant	N (=100%)
Geneeskunde	40%	27%	20%	13%	303
Technische Geneeskunde	11%	36%	41%	13%	76
Medische Natuurwetenschappen	13%	45%	38%	4%	47

* Het betreft hier uitsluitend de vwo'ers die aangeven te weten wat deze opleidingen inhouden; zie tabel 3.9.

Ook voor leerlingen uit de potentieelgroep is de opleiding Geneeskunde – meer nog dan Technische Geneeskunde – het meest aantrekkelijk. 60 Procent van de leerlingen noemt Geneeskunde een zeker interessante vervolgopleiding, nog eens 30 procent een mogelijke interessante opleiding. Technische Geneeskunde is voor 37 procent van de leerlingen zeker interessant en voor nog eens 47 procent mogelijk interessant. Een mogelijke verklaring is dat leerlingen de opleiding Geneeskunde beter inhoudelijk kennen dan Technische Geneeskunde. Ook kan meespelen dat een deel van de leerlingen die Geneeskunde wil gaan studeren gelijktijdig op zoek is naar alternatieven in het geval dat hij/zij niet wordt ingeloot. Klinische Technologie kan voor deze leerlingen een goede keuzemogelijkheid zijn.

3.3 Landelijke belangstelling in de opleiding Klinische Technologie en raming van de jaarlijkse instroom

Op basis van de informatie uit dit hoofdstuk kan een inschatting gemaakt worden van de landelijke belangstelling voor de opleiding Klinische Technologie. Deze belangstelling kan worden ingeschat door de *marktpotentie* te vermenigvuldigen met de *populatie*.

$$\text{Belangstelling} = \text{marktpotentie} \times \text{populatie}$$

De *populatie* is het totale aantal leerlingen in Nederland dat voor de opleiding Klinische Technologie kán kiezen. Het betreft vwo-6 leerlingen met het profiel Natuur en Gezondheid, Natuur en Techniek of een combinatie daarvan.⁹ Omdat de opleiding Klinische Technologie op zijn vroegst in 2014-2015 zal starten, nemen we de populatie vwo-5 leerlingen van 2012-2013 als basis voor de berekening. Zij zitten volgend schooljaar in vwo-6 en zijn dus de eerste leerlingen die voor de opleiding Klinische Technologie kunnen kiezen. Het gaat in totaal om 40.058 leerlingen.¹⁰

De *marktpotentie* operationaliseren we als het percentage leerlingen dat de opleiding *zeker of mogelijk interessant* vindt en aangeeft dat de kans dat zij voor de bacheloropleiding Klinische Technologie zullen kiezen *heel groot* of *groot* is. Het betreft de potentieelgroep.

Bij het maken van de schatting houden we rekening met het percentage belangstellenden dat afkomstig is uit de drie Randstedelijke provincies (= kernvoedingsgebied) versus de rest van Nederland. Omdat de responsgroep in termen van gekozen profiel afwijkt van de landelijke verdeling (zie paragraaf 2.1.1), maken we ook een onderscheid in het percentage belangstellenden voor de verschillende profielen. Daarmee wordt de afwijking in de steekproef gecorrigeerd.

In tabel 3.12 wordt een overzicht gegeven van de marktpotentie per regio-profielcombinatie en van het totaal aantal leerlingen landelijk binnen deze groepen. Door het percentage marktpotentie te vermenigvuldigen met de populatiegegevens ontstaat een beeld van de landelijke belangstelling voor de opleiding Klinische Technologie.

---

9 Naast het volgen van een natuurprofiel is de voorwaarde ook dat leerlingen de vakken Biologie, Natuurkunde en Wiskunde B hebben gevolgd. Deze informatie is op landelijke schaal niet beschikbaar. Daarom wordt alleen de profielkeuze meegenomen als voorwaarde.

10 Bron: DUO (2013).

Tabel 3.12 – Landelijke interesse in de opleiding Klinische Technologie

Regio	Profiel	Marktpotentie		Populatie Aantal	Schatting landelijke belangstelling	
		Aantal	%		Aantal	
Kernvoedingsgebied	NT	11 vd	41	26,8%	3587	962
Kernvoedingsgebied	NG	9 vd	79	11,4%	4389	500
Kernvoedingsgebied	NT/NG	19 vd	122	15,6%	2507	390
Rest van Nederland	NT	0 vd	9	-	3926	0
Rest van Nederland	NG	1 vd	27	3,7%	4888	181
Rest van Nederland	NT/NG	4 vd	55	7,2%	2763	201
Totaal						2234

De totale landelijke belangstelling voor de opleiding Klinische Technologie ligt op ruim 2200 leerlingen. Het is echter niet zo dat zich ook jaarlijks 2200 leerlingen feitelijk zullen aanmelden voor de opleiding Klinische Technologie. Om een schatting te kunnen maken van de *werkelijke instroom* is het daarom nodig om een wegingsfactor toe te passen op de landelijke belangstelling in de opleiding Klinische Technologie. Immers: lang niet alle leerlingen die nu tot de potentiële groep behoren, zullen na het behalen van hun vwo-diploma ook werkelijk voor de opleiding kiezen.

Op grond van eerdere ervaringen met dit type onderzoek hebben de onderzoekers gekozen om een wegingsfactor van 0,1 voor het kernvoedingsgebied en van 0,05 voor de rest van Nederland te hanteren. Dat betekent dat we ervan uitgaan dat 10 procent van de leerlingen uit het kernvoedingsgebied en 5 procent van de leerlingen uit de rest van Nederland die tot de potentiële groep behoren, daadwerkelijk met die opleiding start. De wegingsfactor voor de rest van Nederland ligt lager omdat de leerlingen uit deze gebieden ook voor de opleiding Technische Geneeskunde aan de Universiteit Twente zullen/kunnen kiezen. Tabel 3.13 geeft een inschatting van de werkelijke instroom.

Tabel 3.13 – Jaarlijks instroompotentieel voor de opleiding Klinische Technologie

Regio	Profiel	Schatting belangstelling	Wegingsfactor	Schatting jaarlijkse instroom
		Aantal		Aantal
Kernvoedingsgebied	NT	962	0,1	96
Kernvoedingsgebied	NG	500	0,1	50
Kernvoedingsgebied	NT/NG	390	0,1	39
Rest van Nederland	NT	0	0,05	0
Rest van Nederland	NG	181	0,05	9
Rest van Nederland	NT/NG	201	0,05	10
Totaal				204

Naar verwachting zullen jaarlijks circa 200 vwo-scholieren instromen in de bacheloropleiding Klinische Technologie. Hierbij moet benadrukt worden dat het een schatting betreft, omdat een kleine afwijking van de wegingsfactor direct gevolgen heeft voor de instroom. Duidelijk is wel dat er zeker een behoefte is aan de opleiding bij vwo-leerlingen met een natuurprofiel.

4 Samenvattende conclusies

De TU Delft, de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Universiteit Leiden zijn van plan de bacheloropleiding Klinische Technologie op te zetten. Om na te gaan of er onder de doelgroep belangstelling bestaat voor een dergelijke opleiding is dat onderzocht bij vwo-scholieren uit de leerjaren 4-6 met een natuurprofiel. In deze rapportage is daarvan verslag gedaan.

Uit de resultaten komt naar voren dat circa 13 procent van de vwo-leerlingen uit de responsgroep de beoogde opleiding zeker of mogelijk interessant vindt en de kans (zeer) groot te acht om voor de opleiding te gaan kiezen. Deze jongeren zijn in dit rapport de potentieelgroep genoemd.

Het volgens de potentieelgroep meest aantrekkelijke kenmerk van de beoogde opleiding is de combinatie van geneeskunde en techniek die de opleiding biedt. Ook de samenwerking in de Medical Delta wordt erg positief beoordeeld. Iets minder positief zijn de leerlingen over de spreiding van het onderwijs over meerdere locaties. Als de opleiding daadwerkelijk opgezet gaat worden is het dan ook van belang om in de communicatie naar studiekezers uitleg te geven over de uitwerking van dit punt in de praktijk.

Naast de interesse van de potentieelgroep valt in zijn algemeenheid op dat ook niet of minder geïnteresseerde leerlingen veelal positief zijn over de verschillende kenmerken van de opleiding. Dat lijkt een gevolg van het feit dat de interesse van leerlingen die 'voldoen' aan de instroomeisen sowieso uitgaan in de richting van gezondheidszorg en natuurwetenschappen.

Belangstelling en instroompotentieel

Gezien de belangstelling voor de opleiding in de responsgroep, schatten we in dat landelijk ongeveer 2400 leerlingen belangstelling hebben in de opleiding. Omdat de ervaring uit vergelijkbaar onderzoek leert dat lang niet alle leerlingen die tot de potentieelgroep behoren na het behalen van het vwo-diploma ook feitelijk voor de opleiding kiezen, is een wegingsfactor gebruikt. Uit de berekeningen komt naar voren dat jaarlijks naar schatting 200 leerlingen ook daadwerkelijk de keuze zullen maken voor de opleiding Klinische Technologie aan de TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam en Universiteit Leiden.

Hoewel de berekening van de jaarlijkse instroom nadrukkelijk een schatting betreft, is in ieder geval te concluderen dat de opleiding zeker bestaansrecht heeft in termen van de behoefte onder toekomstige studenten. Voor een deel van deze toekomstige studenten zal de opleiding een alternatief voor Geneeskunde zijn. Het zijn leerlingen die de technologische kant van het vakgebied wat minder interessant vinden, maar door (bijvoorbeeld) uitloting toch voor Klinische Technologie kiezen.

Bijlage 1 – Extra tabellen behorend bij hoofdstuk 2

Tabel B1 – Gewenste richting vervolgopleiding (%)

Richting	Percentage*
Gezondheid / sport	57%
Natuur / natuurwetenschappen / wiskunde	37%
Techniek (waaronder IT)	25%
Landbouw / aarde en milieu	6%
Economie / management	13%
Gedrag en maatschappij / sociale wetenschappen	12%
Taal / communicatie / geschiedenis	4%
Recht en bestuur	9%
Onderwijs / opvoeding	5%
Kunst / cultuur/ muziek / dans	4%
Anders	5%
Weet (nog) niet	3%
Totaal aantal respondenten (N)	333

* Er konden meerdere antwoorden worden aangekruist. De percentages tellen daarom op tot meer dan 100 procent.

Tabel B2 – Gewenste richting vervolgopleiding binnen gezondheid en natuurwetenschappen (%)

Richting	Percentage*
Geneeskunde, technische geneeskunde, tandheelkunde, biomedisch en farma	70%
Biologie en life sciences	28%
Diergeneeskunde	6%
Natuurkunde	17%
Scheikunde	11%
Wiskunde	10%
Sport, fysiotherapie en bewegingswetenschappen	17%
Voeding en gezondheid	11%
Weet ik (nog) niet	3%
Anders	6%
Totaal aantal respondenten (N)	242

* Er konden meerdere antwoorden worden aangekruist. De percentages tellen daarom op tot meer dan 100 procent.